

Toelichting machinistenfuncties CAO voor de Bouwnijverheid

In de functielijst van de cao zijn diverse machinistenfuncties opgenomen en komen voor in de functiegroepen A t/m E. Meestal zijn die functies vernoemd naar de machine die bediend wordt, maar soms worden categorieën aangegeven, zoals de wegebouw-, grondverzet-, graaf-, en spoorwegbouwmachines (functienummer 99 cao 2012). Voor de bediening van deze machines wordt een bepaalde mate van zelfstandigheid en vakbekwaamheid vereist, die kan worden verkregen door ervaring en/of opleiding.

In de cao komt ook een machinistenfunctie voor, waar geen speciale vakbekwaamheid voor is vereist. Dat is de functie "machinist eenvoudig bedienbaar materieel" (functienummer 35 cao 2012). De vraag wat en wanneer sprake is van eenvoudig bedienbaar materieel blijkt in de praktijk een aanhoudende bron van discussie. Partijen bij de CAO voor de Bouwnijverheid hebben daarom een deskundigenonderzoek laten verrichten op grond waarvan cao-partijen de volgende, eenduidige interpretatie geven:

- de grootte van de machine is niet onderscheidend. Een machinist van een kleine of mini-graafmachine valt niet vanzelfsprekend onder "machinist eenvoudig bedienbaar materieel". Dit functieprofiel wordt op andere gronden toegekend dan op grond van de grootte van de machine.
- Eenvoudig bedienbare graafmachines in de zin van technisch eenvoudige toepassing door de machinist, zoals bedoeld in de functieomschrijving van "machinist eenvoudig bedienbaar materieel", bestaan niet (meer). Feitelijk hebben er geen eenvoudig bedienbare graafmachines bestaan. Alleen de omstandigheden waarbinnen de werkzaamheden werden en worden uitgevoerd en de wijze van aansturing (instructie aan de machinist) zijn van invloed op de keuze voor het functieprofiel "machinist eenvoudig bedienbaar materieel" en "machinist wegebouw-, grondverzet-, graaf- en spoorwegbouwmachines".

Voor de vraag welke van de hiervoor genoemde omstandigheden een rol spelen, wordt verwezen naar onderstaande functiematrix. Het "zelfstandig verrichten" zoals opgenomen in deze matrix, heeft geen betrekking op "zelfstandig beslissen", maar op het verrichten van de werkzaamheden.

	Machinist eenvoudig bedienbaar materieel (functienummer 35)	Machinist wegebouw-, grondverzet-, graaf- en spoorwegbouwmachines (functienummer 98)
Kennis	Geen specifieke kennis nodig.	Op basis van vakkennis en door werkervaring verkregen kennis van de bodemgesteldheid en stabiliteitskennis van machines in relatie met de ondergrond en de te verrichte werkzaamheden.
Werkervaring	Geen werkervaring nodig, deze functie is voor beginnende machinisten. De machinist werkt onder voortdurende begeleiding bij het bedienen en onderhouden van machines en het lezen van tekeningen.	Werkervaring en vakkennis is nodig voor deze functie. De machinist moet zelfstandig de machine kunnen bedienen, onderhouden. Tevens dient de machinist in tijd en omstandigheden vooruit te kunnen denken over de consequenties van het handelen e.d. met de machine en de consequenties voor de voortgang van het werk.
Soort werkzaamheden	Eenvoudige werkzaamheden, zoals het afgraven als bulkwerkzaamheid en het op een gestaan daardiseerde wijze laden van auto's.	Meer complexe werkzaamheden, zoals het graven tussen leidingen, kabels en rioleringen of in een specifieke (bewoonde) omgeving. Kan zo nodig tekeningen lezen.
Omgeving	Op vrij terrein.	Op vrij terrein en in een omgeving waarbij rekening gehouden dient te worden met verkeer en voetgangers.
Aansturing	Werkt op basis van instructie en onder toezicht van de leermeester/ instructeur.	Werkt binnen gestelde opdrachten zelfstandig met gedeeltelijke eigen interpretatie ten aanzien van de aanpak van de werkzaamheden. Bepaalt in overleg met de uitvoerder / leidinggevende de beste volgorde van de werkzaamheden om het proces te optimaliseren. De toezicht op de uitgevoerde werkzaamheden is achteraf .

Probleemoplossing	Overziet niet de gevolgen van zijn eigen handelen ten aanzien van het gehele project. Problemen worden direct gemeld aan de leermeester/ instructeur.	Signaleert afwijkingen en interpreteert de omgeving. Denkt na over de gevolgen van zijn eigen handelingen en komt zelf met oplossingen voor problemen.
Verantwoordelijkheid	Draagt verantwoording voor het eigen werk.	Draagt verantwoording voor het resultaat van het eigen werk (en/of van het team indien daartoe sprake is), binnen de opdracht/ het project.
Planning	Bekijkt de eigen opdracht die ten uitvoer moet worden gebracht. Werkt van opdracht naar opdracht die de leermeester/ instructeur bepaalt.	Denkt na over de planning van de werkzaamheden en draagt hieraan bij, of legt verantwoording af over de planning. Stemt dit af met anderen.
Veiligheid	De leermeester/ instructeur bepaalt de veiligheid, zoals de plaatsing van de machines e.d.	De machinist bepaalt zelf de veiligheid van de plaatsing van de machine en spreekt ook anderen aan op het gedrag m.b.t. de veiligheid op de werkvloer.